

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Poniedziałek, dnia 8 stycznia 1923 r.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Nowa „Era“.

(wp) Jedno z pism warszawskich donosi: Wśród członków gminy starozakonnych w Warszawie powstała myśl złożenia komisarzyowi rządu p. Anuszowi adresu dziękczynnego za uwieszenie pisarza antysemitycznego Adolfa Nowaczyńskiego.

Aczkolwiek niektórzy z członków gminy uważają tę myśl za nieodpowiednią ze względów czysto „taktycznych“, jednak opracowanie tekstu adresu powierzono dwu znanym adwokatom-żydom. W adresie będzie podkreślone, że tego dnia (aresztowanie Nowaczyńskiego) w Polsce rozpoczęła się „nowa era“.

0 filiję Palestyny w senacie.

(wp) Komisja regulaminowa senacka ukończyła prace nad projektem regulaminu. Przyjęty on został większością głosów w trzech czytaniach przez komisję i po dokonaniu stylistycznych poprawek i wydrukowaniu zostanie przedstawiony Senatowi na plenarnym posiedzeniu czwartkowym.

Z kilku wniosków mniejszości, które zostaną zgłoszone, na uwagę zasługuje między innymi wniosek, żądający ażeby było dozwolone przemawianie na posiedzeniach Senatu w żargonie (!!) i języku rusińskim.

Powrót p. Morawskiego.

(wp) W dniu 5 stycznia opuścił Moskwę radca poselstwa polskiego w Moskwie p. Tomasz Morawski. (2)

Traktat handlowy polsko-austriacki.

(wp) W ministerstwie spraw zagranicznych odbyła się dn. 5 b. m. wymiana dokumentów ratyfikacyjnych polsko-austriackiego traktatu handlowego, który wobec tego wejdzie w życie za 10 dni. (2)

Sprawa Jaworzyny.

(wp) Prezes Rady ministrów gen. Sikorski oraz marszałek Sejmu p. Rataj w towarzystwie hr. Zamoiskiego, znanego obrońcy praw polskich z czasów sporu o Morskie Oko, zwiedzili onegdaj szczegółowo granice Jaworzyny Spiskiej. P. Premier przyjął także raport komisarza granicznego dr. Goepla i majora Romaniszyna i informował się dokładnie o przebiegu i obecnym stanie sporu. P. Premier oświadczył, że rząd polski stać będzie twardo przy obronie słusznych postulatów polskich w odniesieniu do Jaworzyny. Jaworzyna powinna być bezwzględnie włączona do Polski, nie tylko ze względów geograficznych i ogólnopństwowych, lecz także ze względów ekonomiczno-gospodarczych. (2)

Długa ręka,

(wp) Dzienniki donoszą z Głazland (stan Ohio), że Paderewski otrzymał listy z pogróżkami śmierci, wobec czego policja roztoczyła nad nim opiekę w czasie koncertu. (2)

Na bolszewickim zółdzie.

ROBOTA KOMUNISTÓW NA WOŁYNIU I W MAŁOPOLSCE WSCHODNIEJ. POLACY I NACJONALIŚCI UKRAIŃSCY AGITATORAMI KOMUNIZMU.

ŁWÓW 7 (wł.) Z Płoskirowa i Kamieńca Podolskiego, donoszą, że w tamtejszych południowych sferach komunistycznych opowiadają bardzo wiele o zwiększeniu roboty organizacyjnej na Wołyniu i we Wschodniej Małopolsce oraz na temat wzmocnienia tam agitacji i placówek komunistycznych. Jak przechwalała się w tych sferach, całą robotę we Wschodniej Małopolsce oparto na Ukraińcach, przyczem w myśl tajnego układu między Petruszewiczem a Sowietką Ukrainą robota komunistyczna opiera się nie tylko na elementach szczerze czy nie szczerze komunizm wyznających, nie tylko na dobrze płatnych agitatorach

z pośród żydów, Rusinów, a także i Polaków, ale co najciekawsze również na nacjonalistach ukraińskich, którym ich nacjonalizm zupełnie nie przeszkadza odgrywać roli agitatorów i organizatorów komunistycznych. W tym względzie chwala się w tamtejszych sferach, że między agitatorami jest kilku księży unickich. W związku z tą robotą donoszą, że sieć organizacji komunistycznej zapuściła głębokie korzenie i sięga swymi wpływami wszystkich centrów życia i ważniejszych urzędów, posiadając zaufanych ludzi nawet na stanowiskach funkcjonariuszy państwowych, przyczem główny nacisk położono na wojsko i kolej.

Co się miało stać w Warszawie 11 grudnia.

ZDEJMOWANIE TRUPÓW Z LATARNI. NIEBAWEM NADEJDZIE DZIEŃ ODWETU) BO ...TAK CHCE HERSZ LIEBERMANN.

ŁWÓW, 7 (wł.) W Przemyslu odbył się wiec socjalistyczny, na którym przemawiał poseł z P. P. S. Herman Lieberman, który w swym przemówieniu do „towarzyszy powie-dział:

„W dniu 11 grudnia masy ludu robotczego na ulicach Warszawy były uzbrojone i żądały od nas, abysmy wzięli władzę w swe ręce i żebyśmy pozwolili ludowi mordować i rznąć reakcję. Niechby potem rodziny tych wypalonych burżujów zdejmowały trupy burżujów z udekorowanych latarni.

To się nie stało, ale do tego dojść musi.

Towarzysze, patrzcie na ten krwawy sztandar na ulicach Warszawy czerwony sztandar i przysięgnijcie mu wierność i gotowość i czekajcie hasła i znaku.

Niebawem nadejdzie nasz dzień odwetu, a wówczas biada tym, którzy nie są z nami!

Nastąpiła uroczysta przysięga na wierność i gotowość na rozkaz posła Hermana Liebermana.

Przed okupacją zagłębia Ruhry.

U BOKU SOJUSZNICZKI. AMERYKA WYCOFUJE WOJSKA Z NADRENJI. PRZYGOTOWANIE DO OKUPACJI.

BERLIN 7 (PAT) Jak donosi „Matin“ pod przewodnictwem prezydenta Milleranda odbyła się wczoraj narada, w której wzięli udział: Poincare, minister wojny marszałek Foch, oraz minister robót publicznych. Posiedzenie, które trwało przeszło trzy godziny, było poświęcone kwestji przeprowadzenia zarządzeń przeciw Niemcom, które uchwalono na przedpołudniowym posiedzeniu rady ministrów.

PARYŻ 7-1 (A. W.) Prasa francuska dowiaduje się, że belgijski król Albert w czasie ostatniej swojej wizyty u prezydenta Milleranda zapewnił go o wojskowym poparciu Francji przez Belgję, w razie przeprowadzenia politycznych zastawów.

Sprawę tę omawiali następnie belgijscy ministrowie Jasparr i Theunis, którzy potwierdzili stanowisko króla.

PARYŻ 7 (PAT) „Journal“ donosi, że rząd belgijski czyni przygotowania celem powołania jednego rocznika milicji.

PARYŻ 7 (PAT) „Petit Parisien“ donosi z Brukseli, że Belgja zgodziła się na wzięcie udziału w ewentualnym obsadzeniu Essen.

BERLIN 7-1 (A. W.) Biuro Reutersa donosi z Waszyngtonu, że na posiedzeniu senatu w dniu 6 bm., przyjęto rezolucję senatora Reeds'a, domagającą się wycofania wojsk amerykańskich z Nadrenji.

PARYŻ 7-1 (A. W.) „L'Oeuvre“ pisze, że oficjalnie koła francuskie mileją jeszcze o za mierzeniach rządu, jednakże jest wiadomem, iż żołnierze, należący do wojsk wschodnich i nadreńskich, którzy zostali z urlopowani, otrzymali już rozkaz powrotu do swych garnizonów.

WALKA Z TRAKTATAMI

ATAKI KOMUNISTÓW PRZECIW TRAKTATOWI WERSALSKIEMU.

MOSKWA 7-1 (A. W.) Prasa podaje odezwę komitetu wykonawczego młodzieży komunistycznej, skierowaną do młodzieży robotniczej całego świata. Odezwa rozpoczyna się od słów: „Świata grozi nowa wojna imperjalistyczna, wywołana przez spór wielkich mocarstw w sprawie wschodniej przez zachowanie się francuskiej burżuazji, przez upośledzenie Austrii, przez odrzucenie propozycji rosyjskich, dotyczących rozbrojeń.

„Odezwa w dalszym ciągu wzywa do energicznej walki z reakcją i możliwością wojny, a zwracając się do wszystkich organizacji

młodzieży, proponuje zorganizowanie tygodnia propagandy pomiędzy 11 a 18 marca przeciwko nowym wojnom pod hasłem „Przez znowu wojnami i Przez z traktatem wersalskim i w Saint Germain!”

MOSKWA 7-1 (A. W.) 6 bm. otwarto w Essen zjazd przedstawicieli partii komunistycznych Francji, Anglii, Włoch, Belgii, Holandji, Czech i Niemiec dla opracowania programu walki przeciwko traktatowi wersalskiemu i polityce odszkodowań.

Niewiele ale z pewnością.

STANOWISKO FRANCJI W SPRAWIE ODSZKODOWAŃ.

BORDEAUX 7 (PAT) „Figaro” określa w ten sposób stanowisko Francji: „Nie chodzi obecnie w żadnym wypadku o zainaugurowanie polityki ucisku ani też o rozpoczęcie kampanji aneksyjnej Niemcy, które nas o to oskarżają, wiedzą bardzo dobrze, że to są tylko oszczerstwa z ich strony. Rząd francuski obstaje przy tym, co powinien przeprowadzić, cały kraj próbuje zachowanie się rządu. Najwyższy czas, aby zabronić Niemcom uchylania

się od spełnienia przyjętych zobowiązań i zdobyć produkcyjne zastawy.

Bezsprzecznie, nie należy robić sobie iluzji co do ilości młjonów, jakie się uzyska tą drogą. Jednakże krzyk, podnoszony przez prasę niemiecką, jest dowodem, że dotknięto punktu drażliwego. Francja domaga się bardzo niewiele, lecz cel, który to słowo „niewiele” określa będzie osiągnięty“.

Przedwczesna radość Niemiec.

AMERYKA NIE ZWOŁA KONFERENCJI W SPRAWIE ODSZKODOWAŃ.

BERLIN 7 (PAT) Zainteresowanie berlińskich kół politycznych koncentruje się w obecnej chwili na wiadomościach nadchodzących z Ameryki. Nadzieje, jednakże, które koła polityczne żywiły co do amerykańskiej interwencji okazały się zbyt wygórowane i przedwczesne. Dziś nadchodzą w przeciwieństwie do

dotychczasowych wiadomości prasowych, o rzekomej już postanowionej interwencji na korzyść Niemiec wiadomości, według których prezydent Harding oświadczył kategorycznie, że rząd amerykański w obecnej chwili nie myśli o zwołaniu konferencji w sprawie odszkodowań.

Zabawa w sprawiedliwość.

SEDZIOWIE JAKO OSKARZENI. NOTA

LOZANNA (PAT) Sojusznicy złożyli Ismetowi baszy notę, w której zwracają jego uwagę na stanowisko, zajęte przez Risa Maura na posiedzeniu komisji dla spraw mniejszości.

LOZANNA (PAT) Na posiedzeniu podkomisji dla spraw mniejszości w czasie

dyskusji nad utworzeniem siedziby narodowościowej dla Armeńczyków Risa Maura zarzucił wielkim mocarstwom zachodnim, że zachęcały mniejszości narodowe w Turcji do występowania przeciw rządowi tureckiemu. Po złożeniu tego oskarżenia Risa Maura opuścił posiedzenie.

nia gabinetu. Rząd angielski zajmuje na razie stanowisko wyczekujące w stosunku do zamierzenia Francji.

PROGRAM PRAC RADY LIGI NARODÓW.

BORDEAUX 7 (PAT) Program prac rady Ligi Narodów, która zbierze się 26 stycznia w Londynie, przewiduje m. in. kwestje gdańskie oraz sprawę rekonstrukcji finansowej, Austrii, którym przewodniczyć będzie reprezentant Japonji.

DR. SEIPEL W BUDAPESZCIE.

BUDAPEST 6 (PAT) Austriacki kanclerz dr. Seipel oraz minister spraw zagranicznych Gruenberger przybyli wczoraj do Budapesztu. Pozostaną oni tutaj około dwóch dni dla omówienia kwestji wyłącznie ekonomicznych. (2)

SOWIETY BAWIĄ SIĘ W WOJSKO.

PARYZ 7 (PAT) „Matin” donosi, że rząd sowiecki zwrócił się do Poincarego z Prośbą

o wysłanie do Rosji wojskowej misji z marszałkiem Joffrem na czele, która ma do końca reorganizacji armii czerwonej. Poincare odrzucił powyższą propozycję. (2)

SALANDRA W LIDZE NARODÓW.

RZYM 7 (PAT) Rada ministrów zatwierdziła nominację Salandry na stanowisko przedstawiciela Włoch w Lidze Narodów. (2)

TELEFONEM Z WARSZAWY

NIE UDZIELONO POZWOLENIA NA WYWÓZ ZBOŻA.

*) Informacje czynników międzynarodowych zaprzeczają pogłoskom o rzekomym udzieleniu przez rząd zezwolenia na wywóz 40 tysięcy wagonów zboża. Przeciwnie należy stwierdzić z całą stanowczością, że obecnie zezwolenia na wywóz środków żywnościowych zupełnie są nieudzielone.

WZROST DROŻYZNY.

*) Według obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego wzrost drożyzny w Warszawie w grudniu (w stosunku do listopada) kształtował się jak następuje: wzrost drożyzny wogóle 35 proc., w szczególności środków spożywczych — 42,5 proc.

WIADOMOŚCI Z KRAJU.

ZGON GEN. ŻYGADŁOWICZA.

(k) Dnia 7 stycznia o godz. 6 rano zmarł w Toruniu na udar serca D-ca okr. korpusu VIII-go gen. Gustaw Żygadłowicz. Pogrzeb odbędzie się w Toruniu dnia 10 stycznia o g. 10 rano.

KONFISKATA „GŁOSU LUBELSKIEGO”

(k) Z rozporządzenia starosty lubelskiego numer „Głosu Lubelskiego” z dnia 7 b. m. został skonfiskowany za umieszczenie artykułu p. t. „Testament” Adolfa Nowaczyńskiego, przedrukowany z „Myśli Narodowej”

WIEC POCZTOWCÓW.

(k) Na zwołanym przez koło pocztowców Warszawa 2 wiecu w obecności paru set osób byli członkowie zarządu głównego pp. Marczewski i usunięty dziś ze służby za antypaństwowość Klimaszewski wrzucali zarządowi głównemu, a w szczególności jego członkowi p. Mucharskiemu, niedbalstwo o sprawy związkowe i marnotrawstwo, a nawet kradzież funduszków związkowych. Nawoływali do protestu przeciwko usunięciu ze służby p. Klimaszewskiego, gdyż także usunięcie może grozić każdemu w przeszłości.

Pod koniec zebrania p. Stangreciak zapowiedział wytoczenie sprawy w sądzie przeciwko tym, którzy wystąpili ze zbyt ostrymi zarzutami przeciwko Zarządowi głównemu.

Zaznaczyć należy, że na wiecu podejrzanego o komunizm i za to usuniętego z P.P.S. p. Klimaszewskiego policji wcale nie było.

Widać za dużo ma roboty z narodowcami.

Jak się następnie okazało, wiec zwołało samowolnie kilku nieodpowiedzialnych jednostek z zarządu koła Warszawy 2 powodowanych chęcią szczęścia zamętu w organizacji pocztowców celem porachunków osobistych.

KRWAWY DRAMAT W RESTAURACJI

(k) W sobotę 6 b. m. w restauracji Carltona w Poznaniu porucznik 15 pułku ułanów Pruszanowski zastrzelił 4-ma strzałami rewolwerowymi b. oficera wojsk polskich Biłazewskiego.

Krwawy dramat był następstwem starć słownych, do których doszło w restauracji.

Z OSTATNIE CHWILI

CZECHY PO ZAMACHU NA MIN. RASZYNA.

PRAGA 7. 1. (AW) Tutejsze sfery polityczne nie ukrywają wcale, że sytuacja wytworzona przez zamach na min. skarbu Raszyna jest bardzo poważna. Ciężkie położenie komplikuje jeszcze fakt obłożnej choroby nerwowej prezydenta ministrów Svehli.

STAN ZDROWIA MIN. RASZYNA CIĘŻKI.

PRAGA 7. 1. (AW) Stan zdrowia ministra Raszyna jest bardzo ciężki. Lekarze nie spodziewają się, aby odzyskał on zdolność do pracy.

ANGLJA CZEKA.

LONDYN 7 (PAT) Według doniesień politycznego sprawozdawcy „Daily Telegraph” Bonar Law nie zamierza zwoływać posiedze-

KRONIKA

— Kalendarzyk.

8 stycznia Seweryna
Wschód słońca g. 7 m. 45
Zachód g. 5 m. 33

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 53)
„Staba kobieta“.

Filharmonja (Dzielna 20)

Teatr „Scala“ (Cegielniana 13)
„Variete“

„Casino“ (Piotrkowska 67)

„Od kobiety do kobiety“

„Luz“ (Przełaz 1)

„Zona Faraona“.

„Odeon“ (Przełaz 2)

„Szał zemsty“.

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Spółka bez ograniczonej odpow. zaliczności“

„Nowości“ (Piotrkowska róg Główniej)

„Robinson Krozoe“ 3-cia seria.

— Kalendarzyk historyczny.

1642 Zgon Galileusza.

1905 Demonstracje w Częstochowie.

Wiadomości bieżące

— Bezowocna konferencja.

b) Jak już donosiliśmy, wobec niedojścia do porozumienia między właścicielami nieruchomości a dozorcami w sprawie podwyższenia płac została niedawno temu z inicjatywy ministra pracy zwołana nadzwyczajna komisja rozjemcza przy udziale delegata ministerstwa pracy, komisarjatu rządu i komendy policji, na posiedzeniu której ustalono obowiązujące płace podług kategorii domów.

Właściciele nieruchomości złożyli protest przeciwko orzeczeniu komisji, wskutek czego inspektor pracy p. Tutaniwicz zwołał ponownie konferencję z udziałem właścicieli domów i dozorców na której głównym punktem dyskusji była sprawa doliczenia do pierwszej kategorii domów, w których są przybudówki i wobec tego domy te stanowią 3 i więcej piętrowe gmachy. Dozorcy obstawali również, przytem, że właściciele domów nie mają prawa doliczać do płacy, dodatków, które dozorczy dostają od lokatorów. W konkluzji odrzucono większość głosów motywy właścicieli nieruchomości wobec czego zgłosili oni votum separatum.

— Otwarcie czytelnicy towarzystwa przyjaciele Francji.

b) W sobotę po południu odbyło się uroczyste otwarcie czytelnicy „Tow. Przyjaciele Francji“ w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 103. Na otwarcie przybyli członkowie towarzystwa, oraz zaproszeni goście.

Po poświęceniu dokonaniem przez jego Ekscelencję ks. biskupa Tymienieckiego wygłosił okolicznościowe przemówienia prezydent Rzewski, gen. Pachucki i konsul francuski pan Marcy.

— Opłata za urzędowe świadectwa lekarskie.

b) Stosownie do obowiązujących obecnie przepisów rachunkowo kasowych, opłaty za urzędowe świadectwa zdrowia i z tytułu ekschumacji zwłok, mają być w całości wnoszone przez odnośnych płatników bezpośrednio do kas skarbowych.

— Oddział P. K. O. w Łodzi.

b) Liczba członków pocztowej kasy oszczędności zamieszkałych w Łodzi jest już bardzo znaczną niewątpliwie wzrosłaby bardziej, gdyby w mieście został otwarty oddział P.K.O. Obecnie bowiem, gdy wszelkie czynności są dokonywane w Warszawie, a w Łodzi

można jedynie wpłacać pieniądze, i trzeba czekać na wypłatę przez dzień lub dłużej, że kasa pocztowa łódzka nie stoi, na tej wysokości, do jakiej by doszła umożliwieniem dokonywania wypłat doraźnych w Łodzi

— Fabrykant bez pozwolenia.

b) Pociągnięto do odpowiedzialności sądowej Izraela Wojdyślawskiego (Gdańska 113.) za uruchomienie suszarni bez zezwolenia władz.

— Za nieprzestrzeganie przepisów.

b) Za wypiek w dzień świąteczny pociągnięto do odpowiedzialności właścicieli piekarni Jakóba Wajnberga (Jakóba 3) i Benjamina Szklarza (Wolborska 22)

Za handel w dzień świąteczny w swym sklepie pociągnięto do odpowiedzialności Polikarpa Piechockiego (Franciszkańska 24.)

Wynadki i kradzieże

— Ujęcie niebezpiecznych sprawców kradzieży.

b) Do fabryki mebli Markusfelda przy ul. Cegielnianej 114 dostali się przed kilku dniami uzbrojeni złoczyńcy, którzy po sterroryzowaniu dozorcę nocnego skradli pasy skórzane wartości kilku milionów marek i zbiegli. Zawiadomiony o powyższym V-kom policji wszczął energiczne śled two które zostało uwiecznione pomyślnym rezultatem. S. hwymano dobrze zorganizowaną szajkę złodziei i paserów.

Aresztowano głównych sprawców, Józefa Gisger'a (Składowa 31) Jona Leszczyńskiego, (Składowa 13) Józefa Siedleckiego, (Wesoła 12). Badani na śledztwie przyznali się do dokonanej kradzieży i dzięki zeznaniom udało się policji wykryć różne kryjówki złodziejskie na krańcach miasta. Głównym aresztowano jedenaście osób, które skradzione rzeczy przechowywały. Pasy odebrano. Dalsze dochodzenie w toku

— Kto winien?

b) Wczoraj o godzinie 9 ej rano w ustępie przy ul. Warszawskiej 11 lokatorzy zauważyli wiszącą na sznurze 12 letnią Wandę Płonek. Zawezwano pogotowie, którego lekarz po udzieleniu pomocy zostawił desperatkę na miejscu. Przyczyną tańnięcia się na życie, obawa przed karą ojca za kradzież 20.000 z

Teatr i muzyka

— Teatr Miejski.

Dziś w poniedziałek ciesząca się niebywałym powodzeniem kom. Deyata „Staba kobieta“.

We wtorek „Moritasi“ (Wiiki) Rolanda. (2)

Ze sadów

— „Schimy“ na bufecie kolejowym.

b) W dniu 17 grudnia roku zeszłego, po sterunkowy, pełniący służbę na dworcu Łódź Fabryczna usłyszał o godzinie 2 w nocy głośny śpiew dochodzący z dworca, który był dla publiczności zamknięty okazało się, iż w bufecie III klasy znajdował się na wóń rozbrany młody kolejarz Jan Araszewski leżący na ławce, a przed nim na stole, młoda dziewczyna tańcząca „Schimy“. Druga kobieta, kuzynka, śpiewała do tańca.

Posterunkowy poprosił towarzystwo o ci szej, a kolejarzowi po wylegitymowaniu kazał opuścić dworzec, co też ten po pewnym wachaniu się uczynił. Córka właścicieli bufetu, „tancerka“ obrzuciła posterunkowego epiteta mi nie nadającymi się do powtórzenia.

Znajdujący się zewnątrz dworca podróżni słysząc krzyki, złożyli zarządzeniom dyrekcji kolejowej, mówiąc, iż dworzec nato jest zamknięty, aby urzędnicy mogli urządzać orgie ze swymi „wybrańcami“, podczas gdy podróżni drżą z zimna na ulicy.

Sprawa ta była przedmiotem rozprawy w sądzie pokoju drugiego okręgu. Podczas rozprawy Pichte zaczęła się tak hałaśliwie że została skazana za zakłócenie spokoju na sąd sądowej na 10.000 mk. grzywny i 24 godzin bezwzględnej aresztu.

Po wysłuchaniu świadków, sędzia Thum skazał „awanturnice z bufetu kolejowego“ na 2 tygodnie aresztu, a Kubielską na 20,000 mk. grzywny.

Ze świata

MAŁZENSTWO PRZEZ TELEFON.

§) Pewien pomysły nowojorczanin wpadł na myśl poślubienia swej lubej z pomocą najnowszej zdobyczy wiedzy, mianowicie telefonu bez drutu i znalazł nawet duchownego jednej z tak licznych w Ameryce sekt protestanckich, który oświadczył gotowość dopełnienia tego obrzędu.

Wdał się jednak w tą sprawę prokurator generalny stanu Nowego Jorku i zakazał takie go małżeństwa, oświadczając — jak donosi „New York Herald“ — że ślub może być zawarty tylko wobec świadków przez strony obecne w danym miejscu, choćby na tem miejscu, był aeroplan, co zresztą już się zdarzyło.

TAJEMNICA KUR.

§) Francuski minister obszarów zniszczonych, Loucheur, posiada w pobliżu Paryża piękną posiadłość wiejską, Louveciennes, z parkiem, wzniesioną niegdyś przez Ludwika XV dla pani Du Barry.

W posiadłości tej minister uprawia z zacięciem hodowlę drobiu i z zajęciem studiuje zwyczaje swego pachtwa.

Jak tytu hodowców drobiu i minister za dał sobie pytanie, dlaczego kury znoszą daleko więcej jaj latem, niż zimą? Czy z powodu zimna? Bynajmniej, gdyż w najlepiej nawet ogrzewanych kurkach nie znoszą więcej jaj. Chyba więc wskutek braku światła.

Jak wiadomo, kura nie widzi w ciemności. Im więc dzień jest krótszy tem mniej może poszukiwać pożywienia, a zatem pracować, tworzyć materiał na jajka. Traci po prostu czas.

Pan Loucheur tedy wpadł na myśl oświetlenia kuraków swych lampami elektrycznymi, zanim rozpocznie się krótki dzień zimowy i osiągnął wyniki pożądane. Kury jego znoszą jaja tak samo obficie zimą, jak i latem.

Tak przynajmniej twierdzą dzienniki paryskie. (1)

Przemysł i handel

FINANSE UKRAINY.

(-) Prezydium ukraińskiego „Weika“ o mawiało na specjalnym posiedzeniu położenie finansowe Ukrainy, które uznano za bardzo ciężkie. Postanowiono przeprowadzić egzekucję należnych podatków i opłat z całą bezwzględnością, bez przyznawania ulg, odroczeń lub spłat w ratach. Wysokość opłat i podatków na Ukrainie obliczono w listopadzie rb. na 30 trylionów i sumy te postanowiono wyegzekwować za wszelką cenę. Dla pomocy ściągania podatków postanowiono utworzyć z pośród partyjnych komunistów specjalne bataljony podatkowe. Uchwały te wywołały wśród handlowców popłoch. Bardzo wielu handlowców nie będąc w stanie opłacić obciążających podatków zamknęło swoje przedsiębiorstwa.

PRZENIESIENIE CENTRALI POLSKIEGO BANKU KRAJOWEGO.

(-) Rada Nadzorcza Polskiego Banku Krajowego na posiedzeniu 16 listopada br. uchwaliła przenieść od dnia 1 stycznia br. ku Centralę Banku ze Lwowa do Warszawy ul. Królewska Nr. 5.

Popierajcie przemysł polski.

W A D E S Z Ł O !!!

Van den Bergh'a Rotterdam-Gdańsk powszechnie znane holenderskie masło roślinne

SANELLA

— w smaku i użycia jak —

Najlepsze masło naturalne

— Dostać wszędzie. —

5369ds8

Skład fabryczny: Łódzki Związek Handlowy, Łódź Zachodnia 68, telefon 15-60.

Mieszkanie z 2 lub 3 pokojami

z kuchnią poszukuje się od zaraz. Cena obięta. Oferty do adm. „Rozwoju” sub. W. P. 1000 36-2

Daję na raty

wszelką garderobę damską męską, oraz sweatry gotowe i na obstalunki

Pracownia A. BERGER. Łódź, Południowa 6 praw. of. 34302

Szkoła Tańca
W. LIPINSKIEGO
Piotrkowska 108,
przyjmuje jeszcze zapisy na stycz.
Zaś. Informacje: Ewangelicka 7.
front, III piętro. 42b1

Do Myśliwych

Kupujemy świeże skóry z dzikich zwierząt całego świata jak: Lisy, Wilki, Kuny, Tchórze, Wiewiórki, Sobole, Kangury i t. p. Kupimy nie tylko te, które sami upolujecie, lecz jeżeli kupicie od innych myśliwych i przyniesiecie do nas, możecie zarobić ładne pieniądze. Przyslij skórę na próbkę a damy Ci cenę. Kupujemy tylko świeże skóry
S. FIRTKO
426 Penn Ave. Pittsburgh Pa
United States of America 505Kc

Placę

150% drożej kupuję brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zegary, oraz różną biżuterję
Konstantynowska 7 Milich.
prawa oficyna I-sze piętro 3599Kc

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych
Ul. Ewangelicka 2. Godz. przyjęć od 9-2 i 6-8.
Panie od 5-8 5157

LEKARZ DENTYSTA

A. Struński
przeprowadził się na Al. KOSCIUSZKI 41.
W. U. Zdr. Publ. № 2955120 (24b)

Potrzebna biuralistka

biegle licząca na liczydłach oraz gospodyni restauracji zgłaszać się do Restauracji Teatralnej Dz. elna 20. Zgłaszać się od g. 9 rano. 35g-2

Potrzebny

zaraz do składu towarów wędlinianych, do detalicznej sprzedaży rutynowany sprzedawca. Pożądane świadectwa z poważnych firm chrześcijańskich. Łódź, ul. Sienkiewicza Nr. 65. Edmund Wasilewski. 31g5

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

AAA Kupuję meble, dywany, futra, garderobę, maszyny do szycia placę najwyższe ceny. Łazienki Benedykta 28 m. 15 parter 10540-7

AA Meble sypialne, stołowe szafy, łóżka, stoły, krzesła, otomany, kozetki, krzesła, wiedeńskie oraz inne. sprzedaje. Przechodziecki Piotrkowska 108 6262-0

A Kredens, szafy, łóżka, stół, krzesła, otomane, tremo, garderoby sprzedam Sienkiewicza 59 m 21. Oficyna pierwszego piętro Kaluński. 10650-3

A Kreślarz, pomocnik stół krzesła, bielizna, łóżka, szafy, bielizna, lakierowane, łóżeczko, dzienne burka, etażerki, szafy, tańco. Piotrkowska 161-4 11678-5

Maszynę męską bębnową „Singer” w dobrym stanie i motor benzynowy, leżący silnik 12 koni, sprzedam. Wiadomość Piotrkowska 284, Komorowski. 47-2

Sklep spożywczy sprzedam z wyposażeniem wyjazd. Wiadomość: Kilińskiego 231, mleczarnia. 60-2

Sprzedam 2 pokoje i kuchnię oddzielną wraz z meblami za 5 milionów. Oferty proszę składać do „Rozwoju” pod „5 milionów”.

2 panta nowe na wysokiego mężczyzny sprzedam za bezcen. Składowa 21. — 51. 76-2

Do sprzedania rolwagi ciężarowej na 300 pudów. Kilińskiego 197. 87-2

Skrzypce, mandoliny reperuję, kupuję, zamieniam, sprzedaję tania. Ozimilski, Głowa 58, w podwórzu. 95-6

Kupię zaraz nieruchomości, nadającą się na warsztat mechaniczny. Oferty uprasza się składać do adm. nin. pisma pod „Warsztat P. S.” 88-3

Sprzedam kartę okrętową (sziff-kartę) II klasy. Oferty do „Rozwoju” pod „R. D.” 77-2

Różne:

AA Obrączki słone, pierścienki, kolczyki gwarancja za złoto zegary zegarki drzy wybór przyjmuję wszelkie reparacje Brzezinska 10 Jan Placiek 10345-4

A kuszerka Pipikowa przyjmuję pani miejscowe i przyjezdne. Piotrkowska 132-14 10587-7

Przystąpię do korzystnego interesu z kapitałem dziesięć milionów. Oferty pod „Interes” 61-2

Kupno — serze iż majątków ziemskich nieruchomości miejskich młnow fabryk interesów handlowych — szybko złatwić, b. uro. posre. Ince. T. szewskiego Piotrkowska 90 tel. 840 10609-4

Potrzebna z olna sklepowa do sklepu rzeźniczego od zaraz. Bizezińska 25. 68-2

Pokój z kuchnią do odstąpienia. W adomość: Rokicińska 102, Wróblewski. 49-2

Samotny człowiek, biuralista poszukuje mieszkania przy rodzinie wraz z całodziennym utrzymaniem. Łaskawe oferty do adm. „Rozwoju” pod „Biuralista”. 57-2

Odstąpię pokój o dwóch oknach za maszynę do szycia w dobrym stanie. Oferty pod „Maszyna”. 58-2

Potrzebna zaraz ziołna prasowaczka. Piotrkowska 17, w podwórzu. 57-2

Przyjmę na stancję 2 uczniów (ze wsi) z niższych klas gimnazjalnych. Opieka fachowa, życie higieniczne. Miłsza 45, m. 4 56-2

Potrzebne aczennice do pracowni sukien damskich Lipo wa 77. 55-3

Potrzebna zaraz służąca do wszystkiego. Kilińskiego 128, m. 5, front, I piętro. 81-2

STUDENT adzie a matematyki łaciny, fizyki, języków. Kilińskiego 86 — 3 (druga brama). 84-3

Krawcowa, znająca dobrze szycie poszukuje domu prywatnego; może się zająć gospodarstwem. Wiadomość a stróża. Zgierska 78. 89-3

Przybłąkał się pies, rasy ceter czarny, podpalany. Odebrać można ul. Katna 56, K. Kukulski. 90-2

Buchalter samodzielnny poszukuje zajęcia na godziny lub na stałe. Łaskawe zgłoszenia Radwańska 6, agencja ogłoszeń dla K. 93-3

Inteligentna biuralistka z kilkuletnią praktyką, obznajmiona z buchalterią, korespondencją i wszelką biurowością poszukuje posady od zaraz. Oferty pod „S. M.” 41-2

Presowaczki na drobiazgi i koszule potrzebne zaraz. Zawadzka 16-a, pralnia. 79-2

Przyjmę dwóch panów na mieszkanie z całodziennym utrzymaniem lub bez. Skwerowa 13 lewa oficyna I-sze piętro. 92-5

Dwa pokoje z kuchnią poszukuje. Oferty do „Rozwoju” pod „L. B.” 70-2

Zagubione dokumenty

Prawczyk Józef zagubił tymczasowy dowód osobisty wyd. w Łodzi. 54-3

Rydlewski Bolesław zagubił paszport kategorii Fej b, dla handlu obnośnego oraz metrykę urodzenia wyd. w Łodzi. 64-2

Zagubiono dowód osobisty wydany na imię Eugenji Timofiejew w Gniewoszewie. 50-2

Król Stanisława zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 45-2

Kochol Elżbieta zagubiła paszport niemiecki wyd. z gm. Dębinów, ziemi Wileńskiej. 52-2

Trad Bolesław zagubił kartkę rejestracji wydaną w Łodzi 86-3

Wojciechowski Lucjan Alfons zagubił tymczasowy dowód osobisty, wydany w Łodzi. 72-3

Jastrzębski Stanisław zagubił kartę zwolnienia wyd. w K. U. Łódź. 82-3

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 600 mk., za tekstem 450 mk., zwyczajnie 200 mk., wśród drobnych 100 mk., nekrologi 850 mk., komunikaty 400 mk. za wiersz nonparelowy lub jego część. Drobne ogłoszenie bezterminowe 40 mk. za wiersz, duże litery 300 mk., dla poszukujących pracy 300 mk., najmniejsze ogłoszenie 400 mk. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. więcej. Stronka przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 8 łamów, z tekstem 5 łamów. Wzrosty bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjomy od godz. 6-1, po 6-1 liczą się 50 proc. Za nieterminowe wyczerpane ogłoszenia administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązująca od 1 stycznia 1924 r. bez uwzględnienia „Rozwoju” można zamawiać w Zgierzu u p. Łocha, w Pankowcu u p. Ziółkiewicza, ul. Zająca, w Łodzi u p. Łochy, w Łodzi u p. Łochy, w Łodzi u p. Łochy.